

Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Кафедра музичного виховання

Затверджено

Вченою радою БДПУ

Протокол № 11
« 30 » березня 2017 р.

Голова вченої ради, ректор

І.Т. Богданов

ПРОГРАМА
додаткової співбесіди

Освітній ступінь: бакалавр з нормативним терміном навчання (прийом на другий (третій) курс)

Спеціальність: 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Бердянськ –2017

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Зміст програми.....	5
3. Критерії оцінювання.....	9
4. Список рекомендованої літератури.....	10

1. Пояснювальна записка

Відповідно до розділу VI «Організація і проведення конкурсу» Правил прийому до БДПУ в 2017 році для конкурсного відбору осіб при прийомі на 2-3-й курс навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), використовуються результати додаткової співбесіди, за результатами якої приймається протокольне рішення рекомендувати / не рекомендувати вступника до складання фахового вступного випробування з фундаментальних і спеціальних дисциплін.

Мета додаткової співбесіди для вступу на здобуття ступеня бакалавра – з'ясувати рівень наявних базових теоретичних знань вступників з метою допущення їх до фахового вступного випробування для вступу на 2-3-й курс навчання за ступенем бакалавра за напрямом підготовки 6.020204 Музичне мистецтво* на основі здобутого ступеня молодшого спеціаліста

Форма вступного випробування - співбесіда.

Співбесіда проводиться відповідно до програм додаткової співбесіди для конкурсного відбору при прийомі на 2-й курс навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) на основі здобутого ступеня молодшого спеціаліста, які затверджуються Вченою радою БДПУ.

Вступне випробування у формі співбесіди проводять члени фахової атестаційної комісії.

Члени фахової атестаційної комісії оцінюють правильність відповідей в аркуші усної відповіді (співбесіди), який по закінченню співбесіди підписується екзаменаторами та вступником.

Вступнику на співбесіді задають як найменше два питання відповідно до обраної для вступу спеціальності. Якщо члени комісії незадоволені відповідями вступнику додатково задають питання, поки не буде встановлений рівень знань абітурієнта.

Вимоги до відповіді абітурієнта

Під час співбесіди абітурієнт повинен показати:

а) чітке знання означень, музично-педагогічних понять, термінів, формулювань принципів, методів, засобів, форм виховання та музичного навчання дітей шкільного віку;

б) вміння точно і стисло висловити думку в усній і письмовій формі, використовувати відповідну символіку;

в) наявність вмінь і навичок, передбачених державними стандартами, вміння застосовувати поняття, методи і факти при розв'язування практичних завдань.

Перелік дисциплін, що виносяться на додаткову співбесіду:

1. Теорія музики і сольфеджіо.
2. Історія зарубіжної музики.
3. Історія російської музики.
4. Історія української музики.
5. Історія музики ХХ ст.

2. Зміст програми

Звук. Музичний звук та його властивості

Висота звуку. Сила звуку. Тембр. Тривалість звуку. Музична система. Звукоряд. Основні ступені звукоряду, їх назви. Позначення звуку. Октави. Музичний стрій. Діапазон. Регістр. Темперований стрій. Діатонічні та хроматичні півтони і цілі тони.

Нотне письмо

Нотний стан. Ноти. Тривалості та їх позначення. Ключі соль, фа. Півтон. Цілий тон. Знаки альтерації. Додаткові знаки до нот, які збільшують тривалості звуків. Паузи. Запис музики для фортепіано, ансамблів, хорів. Знаки скорочення нотного письма.

Музичний ритм

Основний та довільний поділ тривалостей. Акцент. Правопис штилів. Знаки для збільшення нотних тривалостей. Групування тривалостей у такті.

Метр

Такт. Тактова риска. Затакт. Розмір. Прості метри і розміри. Групування тривалостей у простих і складних розмірах. Правопис штилів. Складні метри і розміри. Мішані метри і розміри. Перемінні розміри. Синкопа.

Темп

Метроном. Агогіка. Терміни, що визначають характер виконання. Значення ритму, метру та темпу в музиці.

Інтервали

Інтервали та їх назва. Інтервал мелодійний і гармонійний. Кількісна і якісна величина інтервалів. Консонуючі та дисонуючі інтервали.

Лад і тональність

Лад. Мажорний і мінорний лад. Гама натурального мажору і мінору. Основні ступені мажорного і мінорного ладу. Назви, позначення та властивості ступенів мажорного і мінорного ладу. Тональність. Значення мажорного і мінорного ладу в музиці.

Акорди

Тризвук. Види тризвуків. Консонуючі та дисонуючі тризвуки. Обернення тризвуків. Головні тризвуки в мажорі та мінорі. Акорди в музиці.

Мелодія

Значення мелодії в музичному творі. Напрямок мелодичного руху та його діапазону. Жанрові елементи та їх значення. Розчленування мелодії на частини. Цезура. Речення. Фраза. Мотив. Динамічні відтінки та їх зв'язок із мелодичним розвитком. Позначення динамічних відтінків.

Йоганн Себастьян Бах - один з найвидатніших композиторів світу

Різнопланова, різножанрова творча спадщина Й. Баха. Нові шляхи в

жанрі клавірної музики.

Віденська класична школа

Характеристика творчості Й. Гайдна, В. А. Моцарта, Л. Бетховена.

Зародження та розвиток романтизму у європейському музичному мистецтві

Нові жанри романтизму у творчості Ф. Шуберта, Р. Шумана, Ф. Шопена. Норвезька музична культура Е. Гріга.

Західноєвропейське оперне мистецтво XIX ст.

Особливості формування нової оперної школи. Характеристика творчості Дж. Россіні. Характеристика творчості Ж. Бізе.

Французький музичний імпресіонізм

Характеристика творчого доробку К. Дебюссі, М. Равеля.

М. І. Глінка – засновник російської національної класичної музики

Життєвий та творчий шлях М. І. Глінки. Оперні «Іван Сусанін» та «Руслан і Людмила». Симфонічна та вокальна творчість М. І. Глінки.

Естетичні погляди композиторів «Могутньої купки».

Творчий шлях М. П. Мусоргського. Народна музична драма М. П. Мусоргського. «Малюнки з виставки». Оперний епос О. П. Бородіна. Богатирська симфонія. Біографічні відомості та загальна характеристика творчості М. А. Римського – Корсакова. Опера - головна галузь творчості композитора.

Життєвий та творчий шлях П. Чайковського.

Симфонічна, оперна, фортепіанна, вокальна творчість П. Чайковського. Новаторство П. Чайковського у балетному жанрі.

Розвиток російського музичного мистецтва у XX ст.

Життєвий та творчий шлях С. В. Рахманінова. Характеристика фортепіанної, вокальної, симфонічної творчості С. В. Рахманінова. Характеристика творчого доробку Д. Шостаковича, І. Стравінського, С. Прокоф'єва, Д. Кабалевського, Р. Щедріна.

Розвиток національного музичного мистецтва у XIII - XIX ст.

Хорова музика Д. Бортнянського, М. Березовського - вагома сторінка вокальної музичної культури України. Опера М. Лисенка «Наталка Полтавка». Перша українська опера комічного жанру «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського. Музична творчість М. Вербицького та П. Ніщинського.

Розвиток української музичної класики в другій половині XIX ст.

М. Лисенко – засновник національної композиторської школи. Оперна, вокально-хорова, інструментальна творчість М. Лисенка. Риси стилю творчості М. Леонтовича. Характеристика творчого доробку К. Стеценка та Я. Степового.

Музична національна культура ХХ ст.

Характеристика творчості Л. Ревуцького, В. Косенка, П. Майбороди, А. Кос-Анатольського, М. Колесси, В. Сильвестрова, В. Губаренка. Хорова музика Л. Дичко. Творчість М. Скорика.

Сучасні масові жанри музичного мистецтва України

Рок і поп-музика. Твори сучасних українських композиторів для дітей: Ж. Колодуб, В. Шаповаленко, А. Мігай, Б. Фільц та ін.

Питання для співбесіди

1. Музичний звук та його властивості. Висота звуку. Сила звуку. Тембр. Тривалість звуку.
2. Звукоряд. Основні ступені звукоряду, їх назви. Нотне письмо. Назви октав.
3. Діапазон. Регістр. Темперований стрій. Діатонічні та хроматичні півтони і цілі тони.
4. Метр, ритм, розмір.
5. Прості розміри. Групування у простих розмірах.
6. Складні, змішані розміри.
7. Ритмічні групи: тріоль, синкопа, пунктирний ритм.
8. Лад. Мажорний лад. Види мажору.
9. Мінорний лад. Види мінору.
10. Інтервали. Прості інтервали.
11. Позначення тональностей латинськими літерами.
12. Акорди. Види акордів.
13. Обернення тризвуків. Головні тризвуки ладу з оберненнями.
14. Тризвуки на ступенях мажорного та мінорного ладу.
15. Альтерація в ладу.
16. Динаміка. Темпи.
17. Музичні терміни.
18. І. С. Бах. Творча спадщина.
19. Й. Гайдн. Характеристика творчості.
20. В. А. Моцарт. Характеристика творчості.
21. Творча спадщина Л. В. Бетховена.
22. Внесок Ж. Бізе у розвиток оперного мистецтва.
23. Характеристика оперної творчості Дж. Верді.
24. Ф. Шуберт. Вокальні твори.
25. Музично-сценічний жанр – опера: лібрето, увертюра, арія, монолог, речитатив.

26. Фортепіанна музика Ф.Шопена.
27. Творча спадщина Е. Гріга.
28. Михайло Глінка. Творча спадщина.
29. Симфонічні твори та опери М. Глінки.
30. Композитори «Могутньої купки», їх новаторство.
31. О. Бородін. Творча спадщина.
32. М. Мусоргський. «Картинки з виставки».
33. Опери М. Римського-Корсакова.
34. П. Чайковський. Творча спадщина.
35. Балети та опери П. Чайковського.
36. Життєвий та творчий шлях С. В. Рахманінова.
37. Д. Шостакович. Симфонія №7.
38. Дитячі твори С. Прокоф'єва.
39. Балети Сергія Прокоф'єва.
40. Д. Кабалевський. Творча спадщина.
41. Народне мистецтво, його жанри та їх використання в професійній музиці.
42. Хорова музика Д. Бортнянського, М. Березовського - вагома сторінка вокальної музичної культури України.
43. С. Гулак-Артемівський. «Запорожець за Дунаєм».
44. М. Лисенко. Творча спадщина.
45. Дитячі опери М.Лисенка.
46. М. Леонтович. Хорові твори композитора.
47. Кирило Стеценко. Творча спадщина.
48. Видатні українські композитори ХХ ст. та їх внесок в розвиток музичної культури України.
49. Характеристика сучасних жанрів музичного мистецтва України.
50. Характеристика творчості сучасних українських композиторів для дітей.

4. Критерії оцінювання

Вступнику на співбесіді задають як найменше два питання відповідно до обраної для вступу спеціальності. Якщо члени комісії незадоволені відповідями, вступнику додатково задають питання, поки не буде встановлений рівень знань абітурієнта. За згодою членів комісії знання абітурієнта, які він показує на співбесіді можуть бути оцінені як незадовільні, задовільні, добрі, відмінні.

Якщо вступник розкриває питання на 0...25 % – оцінка «незадовільно»; на 26...50 % – «задовільно»; на 51...75 % – «добре»; на 76...100 % – «відмінно».

Якщо вступник отримав оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», то його рекомендують до складання фахового вступного випробування з фундаментальних і спеціальних дисциплін.

Якщо вступник отримав оцінку «незадовільно», то його не рекомендують до складання фахового вступного випробування з фундаментальних і спеціальних дисциплін.

Інформація про результати співбесіди оголошується вступникові в день її проведення.

Особи, які за результатами співбесіди не рекомендовані до складання фахового вступного випробування з фундаментальних і спеціальних дисциплін, відсторонюються від участі в конкурсному відборі при прийомі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю.

Список рекомендованої літератури

Базова

1. Андреева О. Основы музыкальной грамоты / О. Андреева – К. : «Музична Україна», 2003. – 123 с.
2. Борисевич Ж. В. Українська музична література. Світова музична література: Розгорнутий тематичний план для початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів / Борисевич Ж. В., Ведищева Т. В., Хрустальова Н. О., Яковчук Н. Н. – Київ, 2003. - 154 с.
3. Вахромеев В. Элементарная теория музыки / В. Вахромеев – М. : Музыка, 2003. – 185 с.
4. Кандинский А.И. История русской музыки: от древнейших времен до середины XIX в. – /А.И.Кандинский. - М: Сов. Композитор, 1991. – 445с.
5. Украинская музыкальная литература : Для 4-5-х кл. ДМШ : [Учеб. пособие] / С. Лисецкий, 172, [2] с. ил., нот. ил. 20 см. Киев: Муз. Украина, 1991.
6. Украинская музыкальная литература : [Учеб. пособие] : Для 6-го кл. ДМШ / С. Лисецкий, 103,[1] с. портр., нот. ил. 22 см. – Киев: Муз. Украина, 1991.
<http://www.biblus.ru/Default.aspx?book=69g087s8>
7. Украинская музыкальная литература : [Учеб. пособие] : Для 6-го кл. ДМШ / С. Лисецкий, 103,[1] с. портр., нот. ил. 22 см, Киев: Муз. Украина, 1991.
<http://www.biblus.ru/Default.aspx?book=16g35f0a2>
8. Украинская музыкальная литература : [Учеб. пособие]. Для V кл. ДМШ / С. Лисецкий, 72 с. нот., 4 л. ил. 21 см. – Киев: Муз. Украина, 1991.
<http://www.biblus.ru/Default.aspx?book=5b2k0a1f5>
9. Фрид Э.Л. Русская музыкальная литература / Э.Л.Фрид. – Л. «Музыка», 1979. – 285с.

Додаткова література

1. Алексеев Б., Мясоедов А. Элементарная теория музыки / Б. Алексеев, А. Мясоедов. – М., 1986. – 231 с.
2. Гукова В. В. Світова музична література / Гукова В. В. - Навчальний посібник для ДМШ. 1 рік навчання. – К., 2006. - 78 с.
3. Композиторы «Могучей кучки» о народной музыке. – М., 2001. – 315с.
4. Красинская Л. Е., Уткин В. Ф. Элементарная теория музыки / Л. Е. Красинская, В. Ф. Уткин. – М. : Музыка, 1991. – 295 с.
5. Павлюченко С. Елементарна теорія музики / С. Павлюченко – К., 1980. – 211 с.
6. Розповіді про композиторів. Вип. 1: Бах. Гендель. Вівальді. Д. Скарлатті. Березовський. Бортнянський / Упоряд. Я. Якуб'як – К., 1994. - 234 с.
7. Смаглій Г. А., Маловик Л. В. Основы теории музыки : підруч. / Г. А. Смаглій, Л. В. Маловик – Х. : Факт, 1998. – 231 с.
8. Способин И. Элементарная теория музыки / И. Способин. – М. - Л., 2010. – 168 с.
9. Швачко Т. Світова музична література / Швачко Т. - Вип.1-й. – К., 1998. - 211с.